Eğitim Programı Tasarımı S.47-57

- Kaynak II; Eğitimde Program Geliştirme

  Yazar;Ö.DEMİREL

  Hazırlayan; Necati BUĞDAY 2006

  Ders Sor.; Doç. Dr. Nasip DEMİRKUŞ ,

  1-Önce Soruları Tıklayın Yanıtlamaya Çalışın.
  2-Verdiğiniz Yanıtların Şıklarını Kenara Yazın.
  3-Sonra Yanıtlarınızı Kontrol Ediniz.
  4-Yanlış Yanıtları Muhakeme Ediniz.
  5-Gösteriyi İzleyin Tekrar Aynı İşlemi Yapınız.

EĞİTİM PROGRAMI TASARIMI

- Eğitim programı tasarımı, bir programın hangi öğeler oluşacağının ortaya çıkarılması sürecidir.
- Bir eğitim programı planlanırken işe öncelikle programın nasıl olacağını tasarlanmakla başlanmalıdır.

- Program tasarımları bir eğitim programını oluşturan temel öğelerden oluşmakta ve plan çizmesi bu öğeler arasındaki ilişkiler açısından farklılıkları ortaya koymakla farklı tasarımlar ortaya çıkmaktadır.

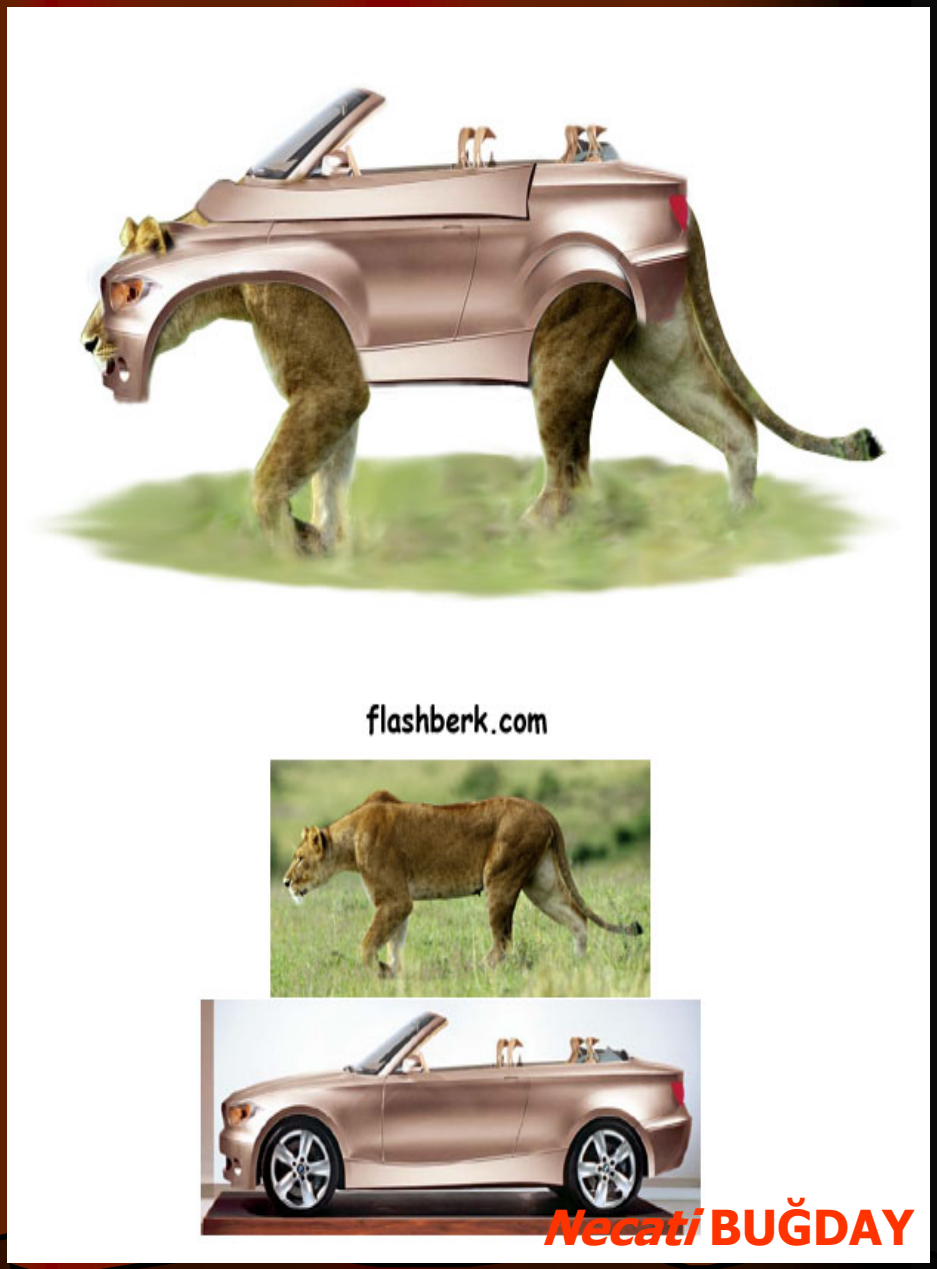

- Bir programın temel öğeleri, hedef, içerik(konu alanı),öğrenme yaşantıları ve değerlendirmedir.

Bir eğitim programı tasarımında sorulması gereken şu dört soruya yanıt aranmaktadır.

1. Ne yapılmalıdır?
2. Konu alanı neleri içermelidir?
3. Hangi öğrenme stratejileri, kaynak ve etkinlikleri kullanılmalıdır?
4. Sonuçları değerlendirmek için hangi ölçme teknikleri ve araçlar kullanılmalıdır?

- Bu dört öğe birbiriyle ilişki içindedir, bir öğe hakkında verilen karar diğerlerini de etkilemektedir

PROGRAM TASARIMI YAKLAŞIMLARI

- Eğitim programları tasarımlarını geliştirmede genelde üç temel yaklaşım izlenmektedir ;

1. Konu merkezli program tasarımları
2. Öğrenen merkezli program tasarımları
3. Sorun merkezli program tasarımları

- **Konu tasarımı:** Hem en eski yaklaşım, hem de tüm eğitimciler tarafından en iyi bilinen yaklaşımdır. Bu yaklaşımın dayanağı olan aklın, insanı farklı kılan bir unsur olduğuna ve bilginin aranması ve elde edilmesinde buna gerek olduğuna inanılmaktadır.

- **Disiplin tasarımı:** Bu yaklaşımda eğitim programı, akademik disiplinler üzerinde yoğunlaşmasına karşın, aslı yine konu tasarımı ile aynıdır. Bu yaklaşımda konuların nasıl verildiği ve bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağı önemli görülmektedir

Yatakta bile disiplin şart !

Geniş düşünelim arkadaşlar…

- **Geniş alanlı tasarım:** Bu yaklaşım da konu merkezli tasarımın neden olduğu parçalanma ve bölünmelerdeki ayrılma sorununa çözüm getirme amacı ile oluşturulmuştur. Amacı, konuları mantığa uygun bir şekilde bir araya getirmektir.

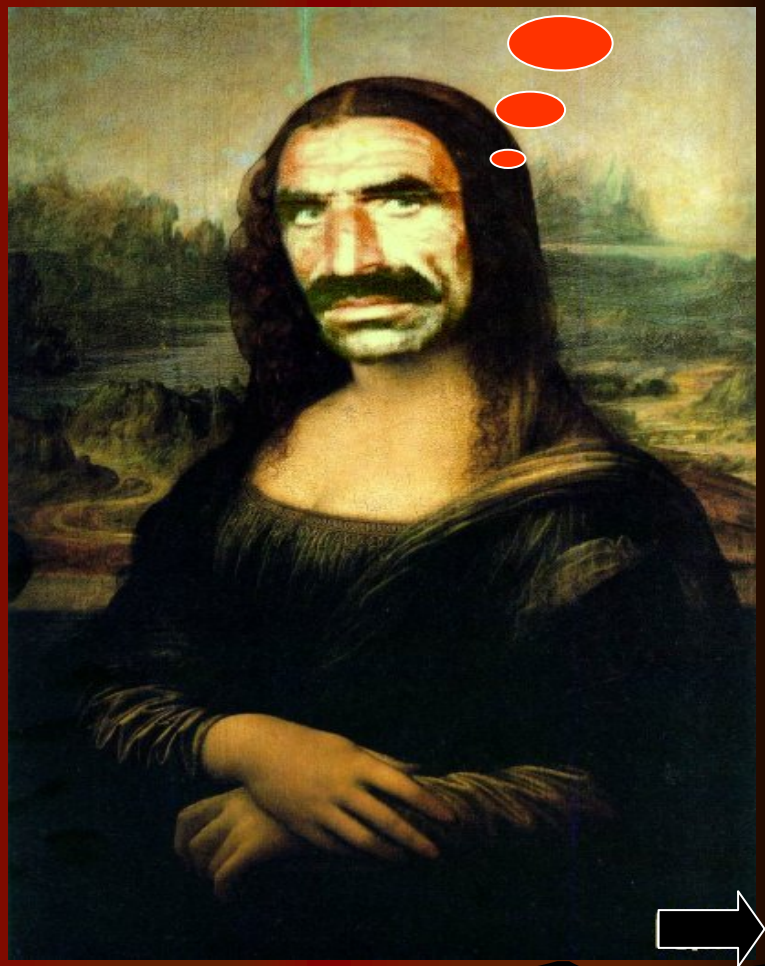

- **Süreç tasarımı:** Her konu için ayrı ayrı öğrenme yollarını düzenleme yerine, tüm konular için ortak bir öğrenme yolunu ön plana çıkaran bir tasarım yaklaşımıdır.”Eleştirici düşünce” bu yaklaşımın en önemli ürünlerinden biridir.

Necati **BUĞDAY**

ÖĞRENEN MERKEZLİ PROGRAM TASARIMLARI

- **Çocuk merkezli tasarımlar:** Bu tasarımın savunucuları, öğrencinin en iyi şekilde öğrenebilmesi için etkin duruma geçirilmesi gerektiğini öne sürmüşlerdir. Onlara göre öğrenme, öğrencinin yaşantısından ayrılmamalıdır, ikisi birbirisiyle bağlantılıdır. Öğrencinin ilgisi ve ihtiyaçları ön plandır.

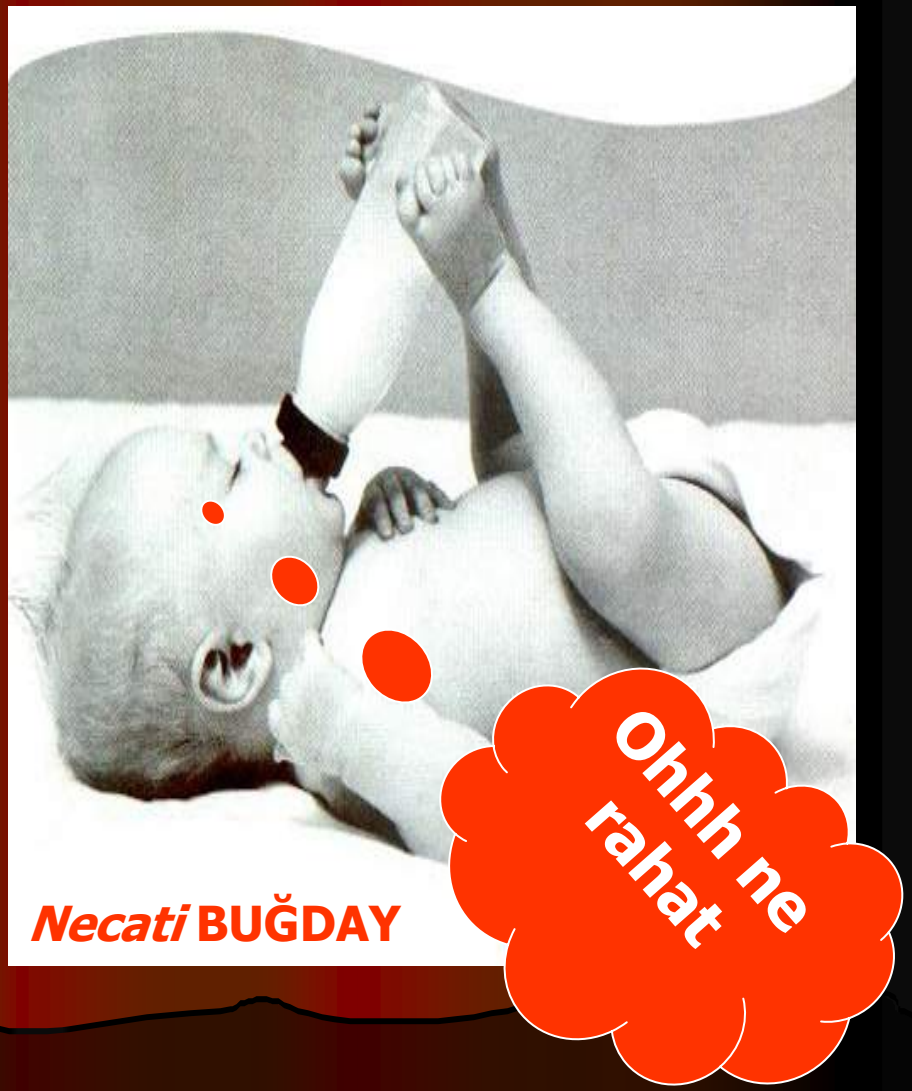

- **Yaşantı merkezli tasarımlar:** Bu yaklaşımlar da çocuk merkezli yaklaşımlar gibidir. Fakat burada çocukların ihtiyaçları ve ilgilerinin önceden tasarlanamayacağı fikri ön plandadır, dolayısı ile eğitim programı çerçevesinin tüm çocuklara göre planlanamayacağı ileri sürülür.

Romantik(radikal) tasarımlar:

Savunucuları, okulun işlev ve iş görünün tamamen gözden geçirilip değiştirilmesinin gerektirdiği ileri sürülmektedir. Bu tasarımcılardan pestallozzi "kişiler kendilerini en iyi kendi doğalarında bulabilir" demişti.

- **Hümanistik tasarımlar:** Bu tasarımcılar, Hümanistik psikolojiyi ön planda tutmuşlardır. Bu psikolojik yaklaşımda insan davranışı basit bir etki-tepki ilişkisinden çok daha karmaşık olduğu ileri sürülmüştür.

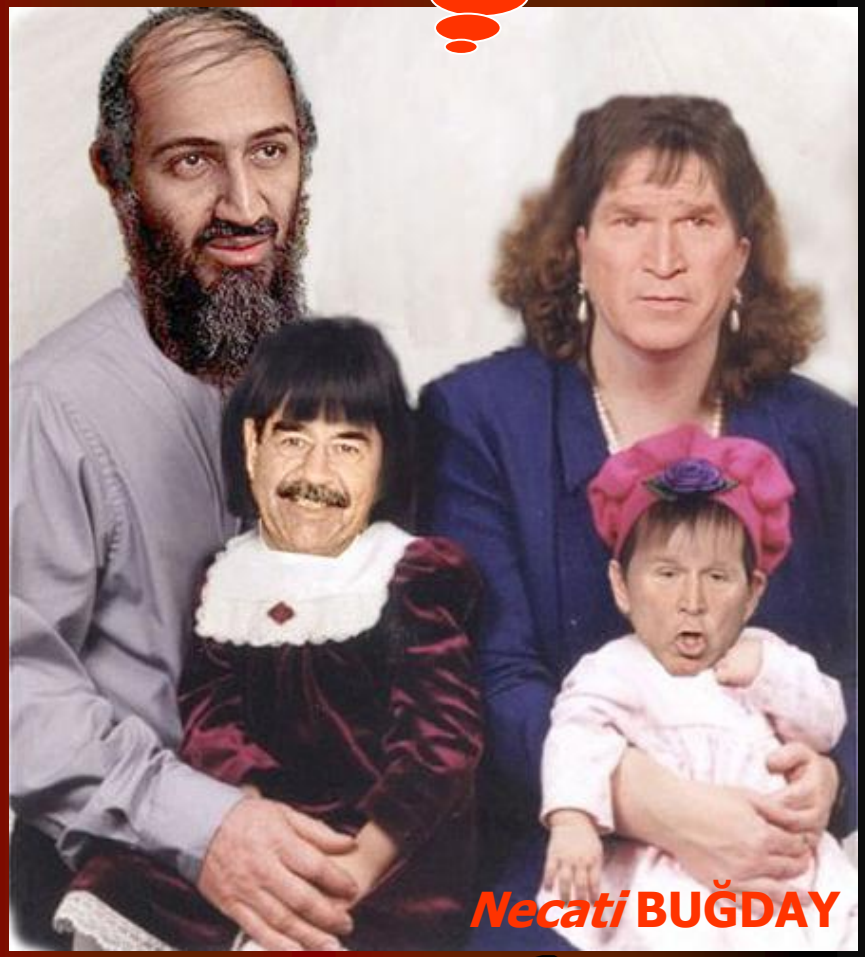

SORUN MERKEZLİ TASARIMLAR

- **Yaşam şartları tasarımları:** Bu tasarımla, eğitimciler öğrencilerin kavrayışlarını geliştirmekte ve "gerçek " dünya ile ilgili sorunları konusunda genelleme becerisi kazanmalarında yardımcı olmaktadır.
- Bu tasarım üç ana varsayım üzerine kurulmuştur.

1. Toplumun değişen yaşam ortamına uyum sağlaması
2. Konular, toplumun yaşamına göre düzenlenecek
3. öğrencileri öğrenmeye ve sorun çözme süreçlerini kullanmaya özendirmesidir.

Çekirdek (CORE) Tasar

- Bu tasarım da konu merkezlidir ve genel eğitim üzerinde odaklanmıştır. Tasarımlar, öğrenci sisteme girmeden önce yapılır. Fakat bazı değişiklere de olanak sağlar. Tolumun sorunlarını ön plana koyar. Öğrencini toplumun sorunlarını görmesini ve bu konulara eğilmesini amaç edinir.

Toplumsal Sorunlar ve Yeniden Kurmacılık tasarımı :

- Bu tasarımcılar toplumun sosyal, ekonomik, politik, gelişmelerinin program tasarımı ile bağlantısı konusu üzerinde ilgilenirler. Program tasarımı ile eğitimcilerin, toplumun iyileştirilmesine katkıda bulunabileceklerine inanırlar.

Program tasarımı yaklaşımlarının şematik gösterimi

Konu Merkezli

1. Konu tasarımı
2. Disiplin tasarımı
3. Geniş alanlı tasarım
4. Süreç tasarımı

Öğrenen Merkezli

1. Çocuk merkezli tasarımlar
2. Yaşantı merkezli tasarımlar
3. Romantik(radikal)tasarımlar
4. Hümanistik

Sorun Merkezli

1. Yaşam şartları tasarımı
2. Çekirdek(CORE)tasarımı
3. Toplumsal sorunlar ve yeniden kurmacılık tasarımı

EĞİTİMDE PROGRAM GELİŞTİRME MODELLERİ

ABD'de Yaygın Olan Eğitim Program Modelleri

1. Taba Modeli

İhtiyaçları belirlenmesi

↓

Amaçların Belirlenmesi

↓

İçeriğin Seçimi

↓

İçeriğin Düzenlenmesi

↓

Öğrenme Yaşantılarının Seçimi

↓

Neyin Nasıl Değerlendirileceğinin saptanması

↓

Program Öğelerinin Sırası ve İlişkilerinin Kontrolü

Tyler Modeli

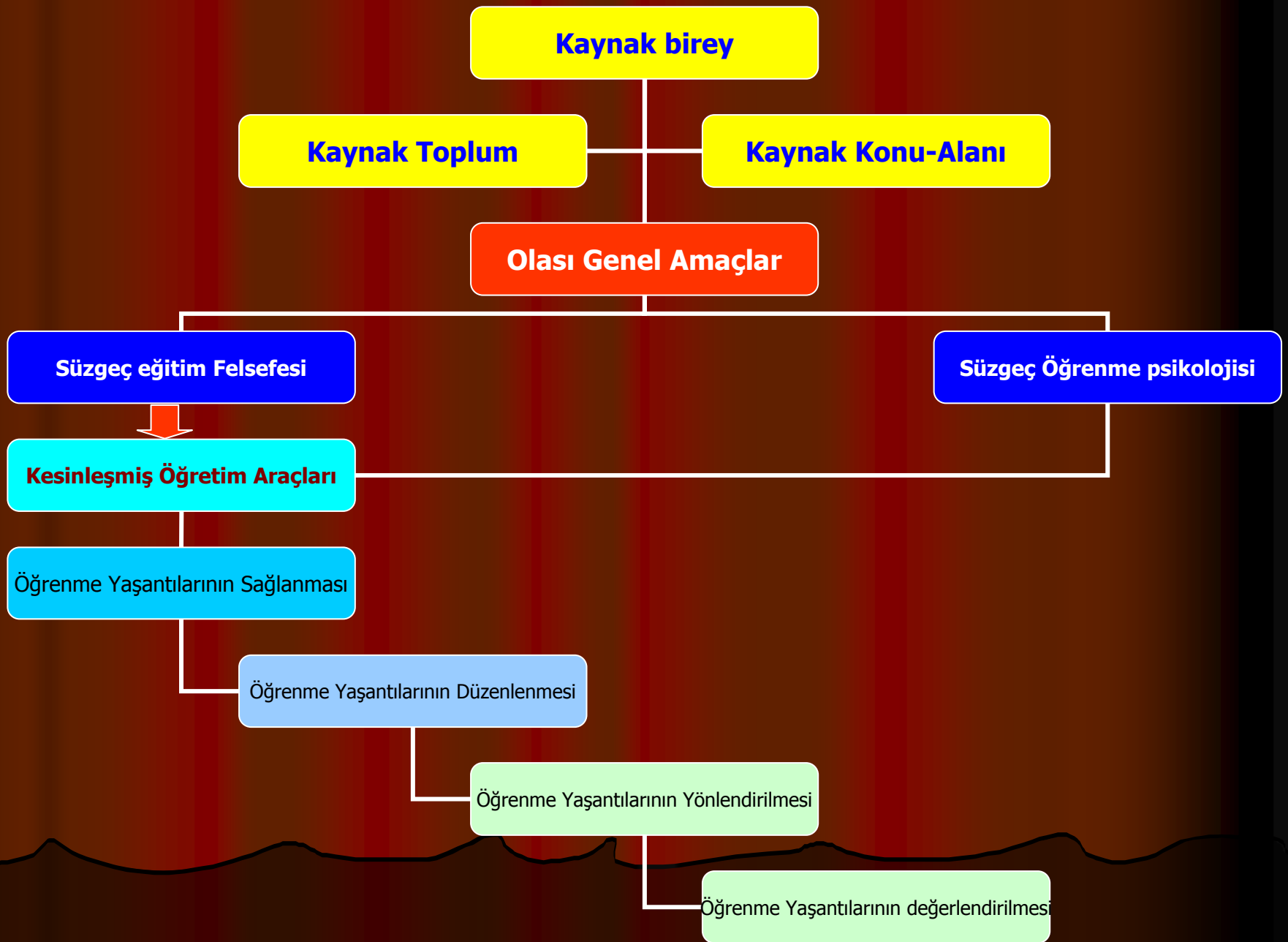

Taba-Tyler Modeli

Sistem Yaklaşımına Göre Program Geliştirme Modeli

Aşama	İşlem
• Problemin tanımı	1-Amacın belirlenmesi 2-Komisyon üyelerinin belirlenmesi
• Gelişme	1-amaçların davranışa dönüşmesi 2-uygun ders planlarının yazılması 3-öğretim materyallerinin geliştirilmesi 4-öğrenme ortamının desenlenmesi
• Değerlendirme	1-sonuçların değerlendirilmesi 2-sürekli dönüt sağlaması